

HYVÄ YHTEISKUNTA MASTER CLASS 2013

Ratkaisuja hyvinvointiyhteiskunnan haasteisiin
Helsingin yliopiston ja LähiTapiolan
ohjelma nuorille asiantuntijoille

HYVÄ YHTEISKUNTA MASTER CLASS

Ratkaisuja hyvinvointiyhteiskunnan haasteisiin

Helsingin yliopiston ja LähiTapiolan
ohjelma nuorille asiantuntijoille

© Helsingin yliopisto, yhteiskuntasuhteet

Unigrafia

Helsinki 2014

Sisältö

Ennakkoluulotonta yhteistyötä – Helsingin yliopisto ja LähiTapiola	5
Yhteistä tavoitetta toteuttamassa.....	7
Jaettu arvo, yhteinen vastuu	8
Hyvä yhteiskunta Master Class 2013: Ohjelma nuorille asiantuntijoille	9
Master Class -työskentelyprosessi	12-13
Jaettu arvo teoreettisena lähtökohtana	14
JOIN – Ongelmat ratkaistaan yhdessä	15
CHALLENGE – Haasteiden tunnistaminen	19
THINK&DO – Ideointia, ajattelua ja ratkaisujen kehittelyä	23
SOLVE – Kohti ratkaisua	29
SHARE – Ratkaisujen jakaminen	31
Kansainvälisiä kokemuksia hyvinvointimalleista	36
Tulevaisuuden Master Class	39
Kohti uutta Master Class -ohjelmaa	
Palautetta osallistujilta	
Master Class Hyvä yhteiskunta 2013	
Kiinnostuitko – ota yhteyttä ja osallistu keskusteluun!.....	45

Hyvä yhteiskunta Master Class

Hyvä yhteiskunta Master Class -raportti kertoo Helsingin yliopiston ja LähiTapiolan Hyvä yhteiskunta Master Class 2013 -ohjelmasta.

Ensimmäinen Master Class toi yhteen joukon nuoria asiantuntijoita, opiskelijoita ja yhteiskunnan eri toimijoita etsimään konkreettisia ratkaisuja viheliäisiin ja monitieteistä ratkaisuoitetta vaativiin ongelmiin. Master Class yhdisti Helsingin yliopiston ja LähiTapiolan osaamisen, ja se perustui yhdessä tekemiseen ja toisilta oppimiseen.

Seuraavilta sivuilta voit lukea Hyvä yhteiskunta Master Class 2013:n taustoista ja syntyprosessista, ohjelman tavoitteista ja tuloksista sekä siitä, mitä Master Classin tekemisestä opittiin. Raportti kertoo kuvin ja sanoin myös ohjelmaan osallistuneiden nuorten asiantuntijoiden ajatuksista ja tunnelmista.

Ennakkoluulotonta yhteistyötä

Helsingin yliopisto ja LähiTapiola

Helsingin yliopiston ja LähiTapiolan yhteistyö sai alkunsa vuonna 2011, kun yliopisto lähestyi silloista Tapiola-ryhmää ehdotuksellaan lahjoittajakumppanuudesta. Tapiolassa innostuttiin ajatuksesta tehdä yhteistyötä monialaisen asiantuntijaorganisaation kanssa. Yliopisto näki kumppanuudessa mahdollisuuden kehittää uudenlaisia yritys yhteistyön malleja ja tuoda esille sitä, miten tiedesisältöjä ja tutkimusta voidaan hyödyntää yritysmaailmassa. Kohtaaminen poiki päätöksen konkreettisesta kumppanuusyhteistyöstä sekä huomattavan lahjoituksen yliopiston peruspääomaan.

Kumppanuuden ydin

Helsingin yliopiston ja LähiTapiolan arvopohjista ja strategisista tavoitteista löytyy paljon yhteistä tarttumapintaa. Molemmat korostavat toiminnassaan vastuullisuutta, osallistumista ja vaikuttamista ja haluavat edistää pitkäjänteisesti ja kestävällä tavalla yhteiskunnan hyvinvointia aktiivisen uusien ratkaisujen hakemisen kautta sekä yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumalla.

Yhteistyön konsepti syntyi prosessin tuloksena ja kumppanuuden suunnitteluun ja toteutukseen osallistettiin laaja joukko yliopistolaisia ja LähiTapiolan henkilöstöä. Yhteistyöalueita löydettiin paljon ilmastonmuutoksesta oppimisympäristöihin ja lääketieteeseen. Yksittäisiä teemoja ja kysymyksiä yhdistäväksi tekijäksi ja kumppanuuden lähtökohdaksi nousi luontevasti yhteiskuntavastuu sekä suomalaisen hyvän yhteiskunnan rakentaminen ja säilyttäminen myös tuleville sukupolville.

”LähiTapiola on keskinäinen yli miljoonan suomalaisen omistama yritys ja näin myös vaikutuksemme suomalaiseen yhteiskuntaan on suuri. On luonnollista, että haluamme olla mukana rakentamassa kaikille hyvää tulevaisuutta.”

Anu Pylkkänen,

johtaja, edunvalvonta ja vastuullinen yritystoiminta
LähiTapiola

”Helsingin yliopistolle yhteistyö oli kiinnostava avaus kohti uusia toimintamalleja eri toimijoiden kanssa. Yhteinen arvopohja ja satojen vuosien taakse ulottuva historia suomalaisen yhteiskunnan rakentajina yhdistävät yliopistoa ja LähiTapiolaa, jotka molemmat haluavat olla aktiivisesti mukana myös tulevaisuuden hyvinvoinnin takaamisessa.

Pia Dolivo,

yhteyspäällikkö,
Helsingin yliopisto

Kumppanuus kehittyä

Kumppanuusyhteistyön tapoja ja malleja kehitettiin vuosina 2011-2012. Mukaan työhön kutsuttiin yliopiston tutkimus- ja opetushenkilökuntaa ja hallintoa sekä fuusioitumassa olleiden Tapiolan ja LähiVakuutuksen henkilökuntaa. Yhteistyöprojektin sisällöt ja kohderyhmät määriteltiin yhdessä.

Yhteinen agenda oli selvä: kaikilla oli halu ja valmius tarttua suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin – hyvinvointivaltion tulevaisuuteen, ihmisten hyvinvointiin sekä ilmasto- ja ympäristökysymyksiin. Yhteistyöteemat kiteytyivät ajatuksen ”Yhdessä dynaamista hyvinvointia rakentamassa: Ilmasto, turvallisuus, yrittäjyys”. Tavoite oli korkealla – yhteisen osaamisen ja tekemisen tuloksena haluttiin syntyvän uusia, toimivia ratkaisuja oikeiden yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Uudet toimintamallit

Kriisitunnelmat taloudessa ja keskustelu Suomen tulevaisuudesta suuntasivat yhteistyön fokusta suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseen uusien toimintamallien ja yhteisen ongelmanratkaisun avulla. Yhteistyön viitekehikseksi valikoitui **Michael Porterin** ja **Mark Kramerin** luoma jaetun arvon (*shared value*) -malli sekä public-private-people-partnership -ajattelu.

Yhteistyöohjelman konsepti ja työskentelytapa avautuivat: luentojen ja esseiden sijaan haluttiin luoda prosessi, joka tuottaisi konkreettisia ratkaisuja ja uutta toimintaa sekä valalla olevien toimintatapojen haastamista. Toteuttajakumppaniksi uusien työskentelytapojen kehittämiseen valikoitui Demos Helsinki.

Yhteinen suunnitteluprosessi synnytti Hyvä yhteiskunta Master Classin. Yliopiston ja LähiTapiolan yhteistyökonseptiksi muodostui **haasteperustainen nuorten asiantuntijoiden Master Class -ohjelma**, jonka työskentelymetodi perustuu yhteiskehittämiseen.

Kumppanuuden lähtökohta:

Vastuullisen yhteiskunnan rakentaminen
Yhteiskuntavastuu

Kumppanuuden tavoitteet:

- Luodaan uusi yhteistyökonsepti yliopiston ja yrityksen välille
- Saatetaan tieteellinen tieto yhteen liike-elämän käytäntöjen kanssa
- Edistetään tutkimustiedon hyödyntämistä eri toimijoiden kesken

Kumppanuuslupaukset:

- Yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen
- Kumppanuudesta viestiminen
- Aktiivinen vuorovaikutus

Yhteistyöalueita esimerkiksi:

- Hyvinvointi, kestävä tulevaisuus, ilmastonmuutos, lääketieteellinen tutkimus, oppimisympäristöt

Yhteistä tavoitetta toteuttamassa

Thomas Wilhelmsson, kansleri, Helsingin yliopisto

Helsingin yliopistolla on historiallisesti merkittävä rooli suomalaisen yhteiskunnan rakentajana. Historia ei kuitenkaan riitä vaan haluamme olla aktiivisesti rakentamassa nykyhetkeä ja tulevaisuutta, niin Suomessa kuin maailmallakin. Vastuumme on saattaa tutkimustieto ja yliopiston asiantuntijoiden osaaminen parhaalla tavalla käytettäväksi kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Haluamme tehdä yhteistyötä ja avata keskustelua uusista toimintatavoista. Master Class -ohjelman kaltaiset uudet yhteistyömallit, jotka innostavat eri toimijoita keskustelemaan ja esittämään ratkaisuja yhteisiin ongelmiin, ovat juuri sitä, mitä yliopistolta odotetaan ja mitä haluamme tarjota. LähiTapiolan kanssa toteutettu ohjelma osoitti myös, että yhteistyö yritysmaailman kanssa on toimivaa ja hedelmällistä Helsingin yliopiston kaltaiselle monitieteiselle tutkimusyliopistolle.

Jari Sundström, yhtiöryhmän johtaja, LähiTapiola

Master Classin tavoitteena oli etsiä ratkaisuja hyvinvointiyhteiskunnan haasteisiin. Master Class onnistuikin mielestäni yhdistämään hienolla tavalla yliopistomaailman ja yrityselämän tämän tärkeän kysymyksen äärelle. Erityisen hienoa oli opiskelijoiden into ja sitoutuneisuus projektiin. LähiTapiolan tavoitteena oli tuoda keskusteluun ja pohdittavaksi vakuutusyhtiön roolia julkisen sektorin palveluja täydentävänä toimijana hyvinvoinnin rakentamisessa. Lisäksi haimme ja saimmekin sekä johdolle että asiantuntijoillemme uusia näkökulmia ja ideoita strategiamme kehittämiseksi. Master Classin hyvin vedetty prosessi rikastutti myös omia työ- ja toimintatapojamme.”

Jaettu arvo, yhteinen vastuu

Anu Pylkkänen, johtaja, edunvalvonta ja vastuullinen yritystoiminta LähiTapiola

Yrityksen menestyminen on olennaisesti sidoksissa ympäröivän yhteiskunnan hyvinvointiin. Yritykset ja muu yhteiskunta eivät toimi toisistaan erillisinä vaan luovat yhdessä jaettua arvoa. Vakuutusyhtiölle on luontevaa määritellä liiketoiminnakseen asiakkaidensa – ihmisten ja yritysten – turvallisuus, hyvinvointi ja menestyminen. Kun nämä tekijät ovat liiketoiminnan ytimenä ja tuotteet ja palvelut ymmärretään välineiksi näiden päämäärien saavuttamiseksi, voidaan todella puhua jaetun arvon maailmasta.

Jaetun arvon ajattelu on erityisen luontevaa keskinäisessä, yli miljoonan suomalaisen omistamassa LähiTapiolassa. Valtakunnallisena finanssialan toimijana yrityksellä on paljon erilaisia rooleja: taloudellisen turvan tuottaja, rahoittaja, sijoittaja, riskin tasaaja, työnantaja, veronmaksaja - ja niin edelleen. Rooliensa kautta yrityksellä on tärkeä merkitys yhteiskunnassa pitkäjänteisesti vakautta luovana toimijana.

Yksi LähiTapiolan yhteiskuntavastuulupauksista on toimia aktiivisesti lähiyhteisöissä ja yhteiskunnassa. Master Class -yhteistyö Helsingin yliopiston kanssa on lupauksen toteuttamista parhaimmillaan. Jaetun arvon ajattelu hyödyttää suomalaisen hyvinvoinnin rakentamista, sillä tulevaisuuden rakentaminen vaatii niin julkisen kuin yksityisen sektorin ja kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnankin mukanaoloa. On vaikea nähdä, miten sellaisiin kaikkia koskettaviin haasteisiin kuin kestävyysvaje, demografinen rakenne, yhteiskunnan polarisoituminen, nuorten syrjäytyminen ja taloudellinen kokonaistilanne voitaisiin vastata ilman kaikkien toimijoiden mukanaoloa. Master Class -ohjelmassa edustettuna olikin toimijoita yhteiskunnan eri sektoreilta. Ohjelman innostunut ja innostava ilmapiiri voi toimia osaltaan hyvänä esimerkkinä siitä, kuinka työstetään yhteistä arvoa kaikkien hyväksi.

HYVÄ YHTEISKUNTA MASTER CLASS

Join
Challenge
Think&Do
Solve
Share

Kaikkea ei opi luentosalissa – Master Class on oppimisprosessi, joka altistaa osallistujansa toisilleen, ympäröivälle yhteiskunnalle ja uudelle ajattelulle.

Hyvä yhteiskunta Master Class – ohjelma nuorille asiantuntijoille

Mikä Master Class?

- Master Class – uusi tapa oppia ja tehdä.
- Master Class – yhteisöllinen työskentely- ja oppimisprosessi, jonka tuloksena syntyi kuusi konkreettista ratkaisua hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseksi.

Hyvä yhteiskunta Master Class kokosi keväällä 2013 lähes 50 nuorta asiantuntijaa Helsingin yliopistosta, LähiTapiolasta ja 10 muusta organisaatiosta, 11 mentoria sekä laajan joukon muita ohjelman toteuttamiseen osallistuneita henkilöitä. Master Class käsitteli hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuutta vastuullisuuden sekä yhteisen arvon näkökulmista. Se tarjosi osallistujille uniikin oppimiskokemuksen, tuoreita sisältöjä ja näköaloja siihen, mitä suomalaiselle hyvinvointiyhteiskunnalle kuuluu juuri nyt, sekä verkostoitumismahdollisuuksia eri yhteiskunnallisten toimijoiden ja yliopistoyhteisön kanssa.

Ydinsisällöt

Hyvinvoinnin haasteet
Kestävä kehitys
Vastuullisuus
Yhteinen arvo
Tiede ja tutkimus
Yliopistolainen yrittäjyys
Liiketoimintaosaaminen

Master Class - työskentelyprosessi

Join
Challenge
Think&Do
Solve
Share

Tavoitteet

Tavoitteena oli, että jokainen ohjelmaan aktiivisesti osallistunut masterclassilainen:

- ymmärtää suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden haasteet
- ymmärtää mistä yhteisen arvon tuottamisessa on kysymys
- saa uusia näkökulmia hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden rakentamiseen
- omaksuu työskentelytavan, jota osaa soveltaa innovatiivisesti ongelmien ratkaisemiseen
- pystyy muotoilemaan konkreettisia ratkaisuehdotuksia
- on osa verkostoa, joissa voi jatkossa syntyä uudenlaista toimintaa.

Työtapana yhteiskehittäminen

Master Class oli lukemista, kirjoittamista, seminaareja ja ryhmätöitä – mutta tutusta poikkeavalla tavalla.

Intensiivisen, kolme kuukautta kestäneen ohjelman runkona oli yhteiskehittämiseen perustuva työskentelyprosessi: suuriin, abstrakteihin yhteiskunnallisiin ongelmiin ideoitii ja jalostettiin yhdessä konkreettisia ratkaisuehdotuksia.

Master Class perustui vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, kehittelyyn, kokeilemiseen ja uudelleen yrittämiseen. Julkisesti, avoimesti ja innostavasti, ”joo, ja” -metodia hyödyntäen.

Hyvä yhteiskunta Master Class

	JOIN	CHALLENGE	
Mitä?	Ongelmat ratkaistaan yhdessä - haku ohjelmaan.	Haasteiden asettaminen.	
Miten?	<p>Avoin haku: Kutsu hyvinvoinnin haasteista kiinnostuneille nuorille asiantuntijoille.</p> <p>Meet & Greet: Tutustuminen ja yhteishengen luominen. Yhteisten tavoitteiden ja oman fokuksen hahmottaminen.</p>	<p>Mentorien round table ja Meet & Greet: Haasteiden yhdessä muotoileminen.</p> <p>Tiedon etsiminen ja prosessointi – lue, analysoi ja kirjoita: Oman ajattelun ja vallitsevien käsitysten ymmärtäminen ja haastaminen.</p> <p>Rakenna kestävä hyvinvointi -seminaari ja roundtable-keskustelu: Systeemisen kuvan ja oman näkökulman muodostaminen.</p>	

-työskentelyprosessi

	THINK&DO	SOLVE	SHARE
	Ideointi, luovan ajattelun kehittäminen, ratkaisujen kehittäminen.	Konkreettisen, toteuttavan ratkaisuehdotuksen muotoilu ja hiominen.	Ratkaisujen jakaminen kaikkien käyttöön, vapaasti jatkokehitettäväksi ja toteutettavaksi.
	<p>Työpaja Tvärminnessä: Intensiivinen yhteiskehittäminen. Protoaminen.</p> <p>Mentoroinnit</p> <p>Benchmarkkaus</p>	<p>Työpaja LähiTapiolassa</p> <p>Mentoroinnit</p> <p>Prooffaus ja sparrausapu: Muiden toimijoiden palaute ja tuki. Verkostojen luominen. Ideioiden testaus tositilanteissa.</p>	<p>Pitch: Ratkaisuehdotusten esittely.</p> <p>Jatkotyöpajat</p> <p>Viestintä</p> <p>Jatkoideointi. LähiTapiola sparraus.</p> <p>Palkintomatka Hollantiin.</p> <p>Hyvinvointi-teeman käsittely Think Co -klubilla.</p> <p>Analyyysi ja raportti</p> <p>Master Class 2014</p>

Jaettu arvo teoreettisena lähtökohtana

Mitä tarkoittaa jaettu arvo?

Jaettu arvo on kestävään elämäntapaan kannustavaa liiketoimintaa, joka perustuu viheliäisten ongelmien tunnistamiseen ja ja niihin liittyviin kuluttajien tarpeisiin. Jaetun arvon käsite tuo yhteiskunnalliset kysymykset yritysten liiketoiminnan ytimeen – taloudellista arvoa tuotetaan uudella tavalla, joka vastaa sosiaalsiin haasteisiin ja muuttuviin tarpeisiin. Liiketoiminnasta syntyvä uusi arvo on yhteistä ja jaettua yrityksen ja yhteiskunnan kesken.

Jaetun arvon käsite tarjoaa yrityksille, kansalaisjärjestöille ja valtionhallinnolle uuden tavan hyödyntää markkinoihin perustuvaa kilpailumekanismia sosiaalisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Yritys voi synnyttää jaettua arvoa liiketoiminnassaan kolmella tavalla:

- luomalla uusia sosiaalsiin ongelmiin tai tarpeisiin vastaavia tuotteita ja palveluja
- määrittelemällä uudelleen yrityksen koko arvoketjun tuottavuus, esim. tuotantoon liittyviä ympäristökysymyksiä ratkaisemalla ja siten tuottavuutta lisäämällä
- luomalla ja vahvistamalla paikallistalouden klustereita ja vahvistamalla siten yrityksen kilpailuedellytyksiä ja paikallistason yhteisöä samanaikaisesti.

Jaettu arvo ei liity hyväntekeväisyyteen, vastuuraportointiin tai kestäväen kehitysohjelmiin vaan se on uusi tapa tehdä bisnes. Käsite ylittää perinteisen yritysvastuun mallit: yrityksen toiminnasta syntyvien haittojen rajoittamisen sijaan valjastetaan koko

yrityksen innovaatiokyky edistämään sosiaalista hyvää.

Muulle yhteiskunnalle – yliopistoille, kansalaisjärjestöille, valtionhallinnolle ja päättäjille – jaetun arvon käsite tarjoaa uudenlaisia kumppanuusmalleja yritysten kanssa sekä mahdollisuuksia tehostaa sosiaalisten ongelmien ratkaisemista. Kansalaisyhteiskunta ja järjestöt voivat keskittyä tärkeimpiin tavoitteisiinsa ja hyödyntää uusia kumppanuuksia uusien tulosten saavuttamiseksi. Valtionhallinto ja päättäjät voivat puolestaan kannustaa yksityistä sektoria investoimaan yhteisten sosiaalisten kysymysten ratkaisemiseksi.

Yliopistoille jaettu arvo voi tarkoittaa uusia kumppaneita yhteisen hyvän tuottamiseen vaikkapa paikallistalouksien kehittämisen tai tutkimustulosten hyödyntämisen kautta. Yliopistossa jaetun arvon käsitteen ymmärtäminen ja eteenpäin kehittäminen antaa myös opiskelijoille, tutkijoille ja muulle henkilöstölle uusia mahdollisuuksia ymmärtää omaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja sen hyödyntämistä – uusien liiketoimintaideoiden kehittelyä unohtamatta.

JAETTU ARVO

Käsitteen loivat professori

Michael E. Porter ja **Mark R. Kramer** artikkelissaan *Creating Shared Value*, joka ilmestyi *Harvard Business Review* -lehdessä talvella 2011 (Jan/Feb 2011).

JOIN

Ongelmat ratkaistaan yhdessä

*”Oli hieno tutustua uusiin ihmisiin ja oppia asioita,
joita ei koskaan oppisi muuten opinnoissa.”*

Ongelmat ratkaistaan yhdessä

Mukaan! Haku ja osallistujien valinta

Ensimmäiseen Master Class -ohjelmaan valittiin kolme viikkoa kestäneen ja 81 hakemusta tuottaneen haun jälkeen 47 osajaa, joista 29 Helsingin yliopiston opiskelijaa tai tutkijaa, 7 LähiTapiolan nuorta asiantuntijaa ja 11 nuorta osajaa muista organisaatioista.

Töihin! Ohjelma käynnistyy

Masterclassilaisten ensimmäisenä tehtävänä oli tutustua Master Class -blogiin kerättyihin hyvinvointi-temaan liittyviin raportteihin, tutkimuksiin ja kannottoihin. Ajatusten jakamiseen kannustettiin alusta alkaen niin blogikirjoituksissa kuin sosiaalisessa mediassakin.

Lue lisää:
blogs.helsinki.fi/masterclass
facebook.com/groups/hyvayhteiskunta2013

Master Classin mentorit

Mentoreilla oli tärkeä rooli Master Classin toteuttamisessa: heidän osaamisensa yhteiskunnan eri osa-alueilta toi ohjelmaan erilaisia näkökulmia ja uusia sisältöjä. Mentorit myös tukivat osallistujia koko työskentelyprosessin ajan.

Verkostoon kutsuttiin yliopiston alumneja ja ystäviä sekä LähiTapiolan kumppaneita. Mentorit osallistuivat alusta asti ohjelman tavoitteiden ja haasteiden muotoiluun sekä seminaareihin ja työpajoihin, ja sparrasivat ryhmiä kevään aikana kymmenien tuntien ajan.

- Kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluoto
- Antti Karjalainen, Director Finland, British Council
- Toimitusjohtaja Minna Kohmo, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Pääsihteeri Kristiina Kumpula, Suomen Punainen Risti
- Projektipäällikkö Iikka Lovio, Socca
- Professori Jussi Pakkasvirta, Helsingin yliopisto
- Johtaja Anu Pylkkänen, Edunvalvonta ja vastuullinen yritystoiminta, LähiTapiola
- Projektijohtaja Veli-Matti Qvintus, Hyvinvointi- ja terveystalot, LähiTapiola-ryhmä
- Toiminnanjohtaja Mikko Routti, Yritysvastuuverkosto FIBS
- Yhtiöryhmän johtaja Jari Sundström, yritysasiakasliiketoiminta, LähiTapiola,
- Professori Seppo Villa, Helsingin yliopisto

MIKSI MENTORIKSI?

Antti Karjalainen, Director Finland, British Council: Olen ollut palkkatyössä yliopistotutkijana, ajatushautomossa, pienyrityksen johtajana ja kolmannella sektorilla. Kaikkia näitä touhuja on yhdistänyt halu ratkaista tärkeitä ja vaikeita ongelmia. Uskon, että voin auttaa valmistuvaa opiskelijaa tai jatko-opiskelijaa löytämään niitä tekoja, joilla he voivat pureutua keskeisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin liiketoiminnan keinoin.

Kristiina Kumpula, pääsihteeri, Suomen Punainen Risti: Minulle mentorointi on hieno tapa siirtää kokemusta ja vaihtaa niitä. Se on myös oivallinen molemminpuolisen oppimisen mahdollisuus, jossa ajatukset ja ideat hioutuvat. Luottamuksellisuus ja henkilökohtaisuus tarjoavat ainutlaatuisen mahdollisuuden kaivautua syvälle asioidiin, jotka auttavat uralla eteenpäin.

Mikko Routti, toiminnanjohtaja, FIBS
Giving back to society: olen itse HY:n alumni, ja haluan antaa takaisin yhteisölle, josta olen itse saanut niin paljon. Haluan erityisesti herättää keskustelua siitä, mitä annettavaa omalla tiedekunnallani on yritysmaailmalle ja yhteiskunnalle, ja mitä muuta kuin juridiikkaa juristikoulutukseen voisi sisältyä: voisiko se olla esimerkiksi liike-elämän arvoja ja etiikkaa?

Kaikki koolle! Meet & Greet 20.3.2013

Ohjelman vauhtistartti kokosi yli 60 hengen innostuneen joukon osallistujia, mentoreita ja tekijöitä kuulemaan ohjelman sisällöistä, tavoitteista ja prosessista sekä tutustumaan toisiinsa. 4x6 minuutin speed date -tapaamisissa osallistujat pääsivät jakamaan ajatuksiaan siitä, miksi juuri he olivat mukana ohjelmassa ja mitä he olivat saaneet irti taustaineistoista. Ilta tiivistä myös Master Class -hengen ja -työskentelymetodit: Ongelmien ratkaiseminen on mahdollista kun allekirjoitamme teesin erimielisyyden etiikasta ja otamme käyttöön ”Joo, ja” -asenteen sekä ideoiden kehittelymenetelmän.

Myös he osallistuivat Master Classiin:

Seminaaripuhujina ja sparraajina mukana olivat muun muassa: Senior Fellow Esko Aho, Harvardin yliopisto; professori Pauli Kettunen, Helsingin yliopisto; rehtori Thomas Wilhelmsson, Helsingin yliopisto; nuorisotoimenjohtaja Tommi Laitio, Helsingin kaupunki; toimitusjohtaja Mikko Wirén, Pihlajalinnan Oy; erityisavustaja Laura Rissanen, valtiovarainministeriö; Seppo Riski, Eeva Kuuskoski, Pauliina Seppälä ja Jaakko Blomberg, Yhteismaa ja Siivouspäivä; Asmo Kalpala, LähiTapiola; Pia Vilmi, LähiTapiola; Tuula Alanko, kehityspäällikkö, 4H; Lotte Bruns, Yhteiskuntasuhdejohtaja, MSD, Jaana Pylvänen, NewCo Factory; Puheenjohtaja Hanna-Mari Manninen, Allianssi; Timo Hämäläinen, johtava asiantuntija, Sitra.

Lukija: hyppää mukaan Master Class -prosessiin!

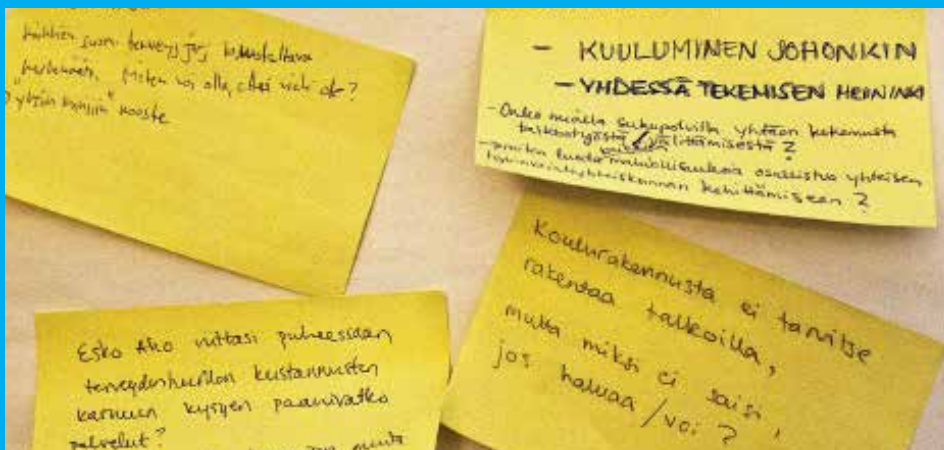
Lue Michael E. Porterin ja Mark R. Kramerin artikkeli **”Creating Shared value – How to reinvent capitalism – and unleash a wave of innovation and growth”** sekä Sixten Korkmanin artikkeli **”Onko hyvinvointivaltiolla tulevaisuutta”** tai Demos Helsingin **”Ryhmien voima – eli kuinka yhteisöt luovat kysyntää kestäväälle liiketoiminnalle”** -raportti.

Muodosta aineistoista oma näkökulmasi ja valmistaudu keskustelemaan siitä muiden hyvinvointiteemasta kiinnostuneiden kanssa!

CHALLENGE

HAASTEIDEN TUNNISTAMINEN

”Loistavaa. Ehkä tehokkuutemme perustui Master Classiin valikoitumisen, metodologis-organisatoristen puitteiden sekä oikeiden, haastavien ja yhteiskunnallisesti merkittävien ongelmien ratkaisemisen innostavuuteen.”

Viheliäisistä ongelmista ratkaistaviin haasteisiin – tilaa ajattelulle

Haasteiden avulla ratkaisuihin

Master Classin juju ja oivallus oli ohjelman haasteperustaisuus. Mentorien kanssa muotoiltujen haasteiden kautta päästiin käsiksi niinkin monimutkaiseen kokonaisuuteen kuin hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuus ja rakennettiin toimiva lähtöasetelma konkreettisten ratkaisujen löytämiseen.

Osallistujat tarttuivat kolmeen Master Class -haasteeseen Meet & Greet -tilaisuudesta alkaen, missä keskustelut resursseista, uudesta vastuunjaosta ja hyvinvointipalveluiden järjestämisestä avattiin. Lopullisen muotonsa haasteet saivat ohjelmaan osallistujilta saadun palautteen perusteella.

Haasteiden tehtävä oli myös ohjata työskentelyprosessia: Jokainen osallistuja valitsi haasteista yhden: omaa ajattelua kehitettiin tutustumalla faktoihin, eri näkökulmiin ja hyvin esimerkkeihin. Myös ensimmäiset työpajaryhmät muodostettiin valittujen haasteiden perusteella.

Master Class -haasteet

- Miten saamme yhteiskunnan kaikki resurssit käyttöön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi?
- Kuinka vahvistamme kaikkien toimijoiden vastuuta hyvinvoinnista?
- Miten luomme yhdessä uusia toimintamalleja hyvinvointipalveluiden järjestämiseksi?

Valtio ja hyvinvointi

- Hyvinvointivaltio ei syntynyt yhteisenä kansallisena projektina vaan ristiriitojen, kompromissien ja vähittäis uudistusten tuloksena. Se ei syntynyt kansallisesti sulkeutuneessa maailmassa – vaan kansainvälisten vuorovaiikutusten, riippuvuuksien ja ristiriitojen kentässä.
- ”Hyvinvointivaltion” käsite tuli laajaan käyttöön vasta kun kansainvälinen keskustelu hyvinvointivaltion kriisistä alkoi 1970- ja 1980-luvuilla.

Rakenna kestävä hyvinvointi 10.4.2013

Master Class -konseptin ydin on avoimen vuoropuhelun edistäminen eri toimijoiden välillä. Ohjelman sisältöjä ei tehdä vain osallistujia, vaan myös suurta yleisöä varten.

Avoin seminaari Rakenna kestävä hyvinvointi keräsi monisatapäisen osallistujajoukon Helsingin yliopiston juhlasaliin huhtikuussa. Puheenvuoroissa ja paneelikeskustelussa kuultiin monta erilaista ja arvokasta näkökulmaa hyvinvointiyhteiskunnan tilasta ja tulevaisuudesta sekä Suomessa että maailmalla.

Muutos, ratkaisut, yhteinen arvo ja uusi työnjako keskusteluttivat master class -osallistujia, mentoreita ja tekijöitä myös seminaarin yhteydessä järjestetyssä round table -tilaisuudessa. Miten muutos saadaan aikaan? Mitkä tahot pitää saada mukaan toteuttamaan muutosta? Ketkä ovat tekijät, ketkä portinavaajat? Ketkä ovat portinvartijoita? Missä muutosta on jo nähtävissä, ketkä ovat jo onnistuneet tai yrittävät?

- 1980- ja 1990-lukujen vaatimukset hyvinvointivaltion purkamisesta ovat väistyneet nyt taka-alalle. Tilalle ovat tulleet visiot ja missiot hyvinvointiyhteiskunnan kokonais-uudistuksesta sen pelastamiseksi.
- Hyvinvointiyhteiskunta on ymmärrettävä monitulkintaisena konsensus-käsitteenä.
Professori Pauli Kettunen, Helsingin yliopisto

Lue lisää seminaarista ja sen ohjelmasta ja annista osallistujille Master Class -blogista:
blogs.helsinki.fi/masterclass

Seminaarista eväitä ajatteluun

Master Class rohkaisi vallitsevien totuuksien ja valmiiksi pureskeltujen näkemysten sekä oman ajattelun haastamiseen.

Hyvinvointiyhteiskunta kestää, jos meillä on malttia palauttaa sosiaalinen motiivi. - Sosiaalipolitiikan järjestämistä on mietitty Suomessa paljon ennenkin, ja aiemmista pohdintoista voisimme oppia paljon. Pyörää ei tarvitse aina keksiä uudelleen. – Kuusi tuo esille teoksessaan, kuinka olemme tulleet uudenlaiseen yhteiskuntaan (siis 60-luvulla), jossa sosiaalinen motiivi tulee osaksi laajempaa yhteiskuntapolitiikkaa. Sosiaalisuus ei siis enää toteudu vain sosiaalipolitiikan alueella, vaan myös muilla yhteiskunnan sektoreilla otetaan huomioon sosiaalinen vastuu. Kuulostaa aika paljon samalta kuin yritysten yhteiskuntavastuu ja shared value -ajattelu tänä päivänä, eikö totta?

Jonas Sjöblom

Omasta näkökannastani tärkeimpiä esiin nostettuja kysymyksiä kurssilla ovat olleet professori Pauli Kettusen kysymys, kestäkö hyvinvointivaltio ne toimenpiteet, joilla sitä pelastetaan sekä kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluodon kysymys ja tulevaisuuden haaste, miten hyvinvointierojen kasvu voidaan pysäyttää?

Kurssilla kaikki tuntuivat tunnustautumaan hyvinvointivaltion kannattajiksi. Siihen nähden oli melkein hämmäntävää, miten nopeasti, ainakin omassa pöydässäni – itseni mukaan lukien, päädyttiin pohtimaan, miten hyvinvointivaltion raskasta organisaatiota päästäisiin mahdollisimman pian eroon, koska se selvästi haittaa yhteiskunnallisten yritysten pääsyä pelastamaan hyvinvointiyhteiskunta, sitä ilman palveluiden yksityistämistä odottavalta tuholta. Tähän ei tarvittu kuin muutama innostava esimerkki yritysmaailmasta.

Annastiina Vartiainen

”Rakenna kestävä hyvinvointi -seminaarista mieleeni jäivät erityisesti professori Pauli Kettusen sanat kilpailukyvyn korostamisen ongelmallisuudesta. Kettusen mukaan hyvätkään ratkaisut kansallisen kilpailukyvyn ongelmiin eivät riitä vastauksiksi viimeaikoina yhä nopeammin kärjistyneisiin globaaleihin kysymyksiin demokratiasta, sosiaalisesta tasa-arvosta ja planeettamme ekologisen kantokyvyn rajoista. Koska kuulumme planeettamme hyväosaisiin, Kettusen huomio tarkoittaa mielestäni sitä, että globaalin oikeudenmukaisuuden ja ekologisen kestävyuden nimissä joudumme pohtimaan, onko meillä suomalaisilla oikeus nykyisen kaltaiseen kulutustasoon. Tämän vuoksi talouskasvu ja sen nimissä tehtävä työllisyyden lisääminen ovat jossain määrin ristiriidassa kestävään kehityksen tavoitteiden kanssa.”

Anna Kuokkanen

Lue lisää blogs.helsinki.fi/masterclass

THINK&DO

IDEOINTIA, LUOVAA AJATTELUA JA RATKAISUJEN KEHITTELYÄ

"Kiihkeä tempo, innostunut tunnelma, hyvää vääntämistä ja ideointia. Paljon parempi kuin mitä odotti."

”Aluksi tuntui vaikealta. Ongelman ja tavoitteen kiteyttäminen ahdisti. Mutta kun pääsi yli alkuihmetyksestä, canvas toimi oikein hyvin apuna.”

Teoriasta käytäntöön, ajattelusta ratkaisuaihioiksi

Työtapana yhteiskehittäminen

Master Class -ohjelman alussa fokus oli haasteiden ja ongelmien määrittelyssä, viitekehukseen ja keskeisiin käsitteisiin tutustumisessa sekä systeemisen kuvan rakentamisessa.

Avasseminaarin jälkeen käärrittiin hihat: prosessi eteni vauhdilla ongelmanratkaisuun ja omien ideoiden työstämiseen. Demos Helsingin vetämän prosessin ja yhteiskehittämisen työpajojen tavoite Master Class -ohjelmassa oli:

- siirtyä analyysistä ja motivoinnista mielikuvitukseen
- kehittää ajattelua toiminnan ja ratkaisujen rakentamisen kautta
- ryhmäyttää masterclassilaiset
- antaa tapa ja suunta työskennellä ryhmässä
- opettaa työvälineitä idean kehittämiseen
- tuottaa ratkaisukonseptin aihioita, jotka ryhmät työstävät itsenäisesti valmiiksi
- auttaa löytämään oma into toimia.

Tiukkaa työtä ja hauskaa yhdessäoloa

Yhteiskehittämistyöpajat perustuivat yksinkertaisiin vinkkeihin:

- Kehittäkää ajattelua tekemisen kautta – älkää väitelkö pelkistä ideoista!
- Käyttäkää kritiikin sijaan ”joo, ja –metodia” – hyväksy, muokkaa ja rakenna edellisten ehdotusten päälle
- Etsikää ehdotuksenne arvoa
- Prototkaa, prooffaatkaa ja iteroikaa – eli rakentakaa koeversioita, testatkaa käyttäjillä ja muotoilkaa palautteen perusteella uusi kokonaisratkaisu – ja aloittakaa taas alusta!
- Kehittäkää ja testatkaa ideaanne mutu-tuntuman ja salassa puuhastelun sijaan.

Työpajamalli

Ratkaisut haasteisiin kehitetään pienissä ryhmissä. Työskentelyn metodi on jatkuva prototyypaaminen, iterointi ja prooffaus.

Tukena muun muassa:

- Yhteiskehittelyn ABC
- Co-creation -kanvas
- Mentorit ja vetäjät
- Muut masterclassilaiset

Yhteiskehittäminen työskentelyprosessina ja -tapana

**vuorovaikutus
jatkuva sparraus**

ratkaisukeskeisyys

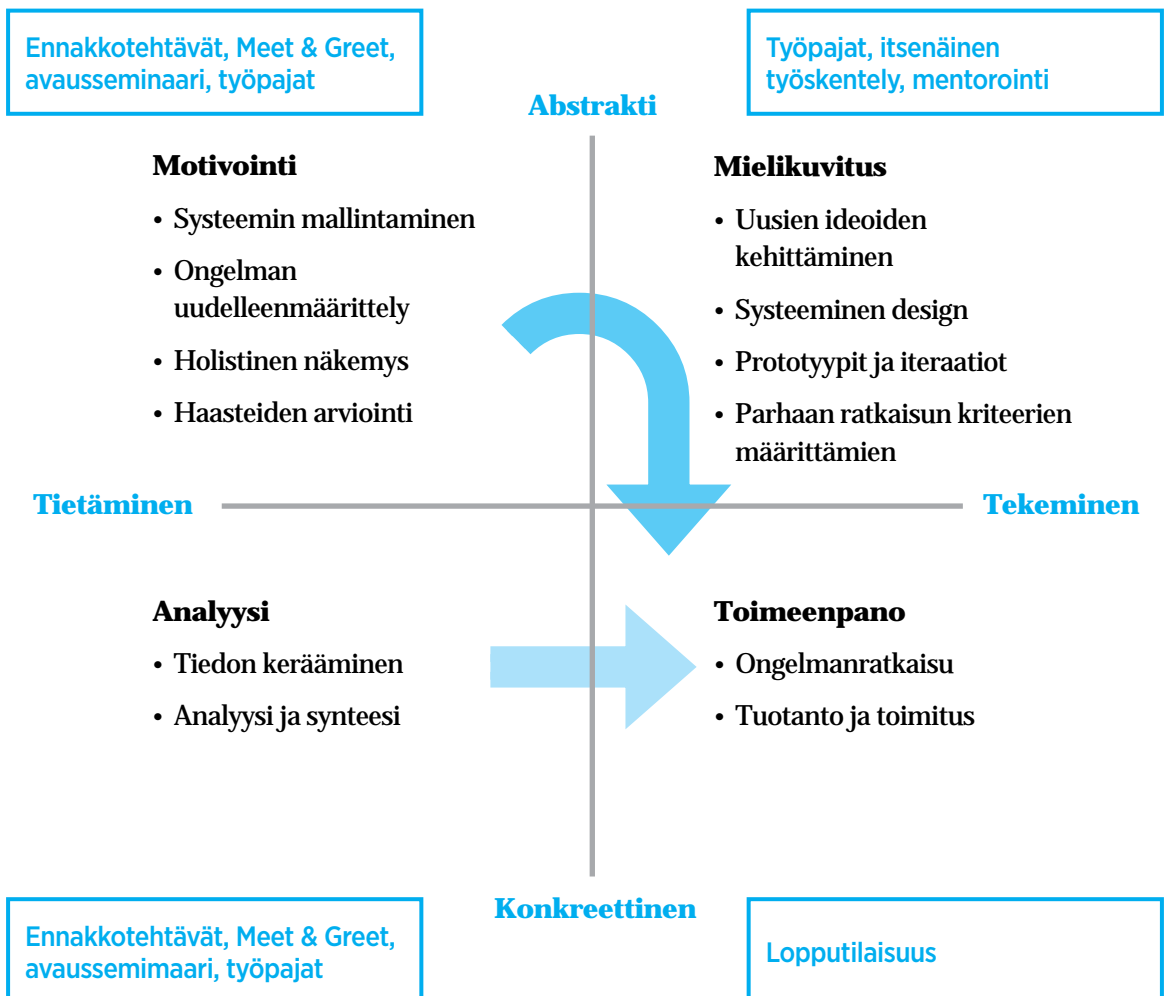
**intensiivinen
ryhmätyöskentely**

**yhteisöllisyys
avoimuus**

haasteperustaisuus

**ideointi
protoaminen
prooffaaminen**

Master Class -työskentely perustui prosessimalliin ja toimintapoihin, joiden avulla suurten haasteiden ratkaiseminen muuttui konkreettiseksi tekemiseksi – abstraktia ja tieteellistä ajattelutetta unohtamatta. Tietämisestä tekemiseen kulkevaan perinteiseen työtapaan lisätään abstraktia ajattelua, motivointia ja mielikuvitusta. Demos Helsingin Master Classissa sovelta- ma prosessimalli on kaikkien kiinnostuneiden vapaasti sovellettavissa ja jatkojalostettavissa.

Ready, steady – go!

Kaksipäiväinen työpaja Tvärminnessä

Yliopiston eläintieteellinen tutkimusasema Tvärminnessä muutui huhtikuun puolivälissä Master Class -aivoriihen keskuksesi. Intensiivinen työskentely Helsinki-Hanko-Helsinki -välillä jatkui alusta loppuun: myös bussimatkat hyödynnettiin alustuksiin, keskusteluihin ja suunnitteluihin.

Tvärminneen ei tultu tyhjin käsin: jokaisella osallistujalla oli mukanaan valitsemaansa Master Class -haasteeseen liittyvä tutkimustietoa, esimerkki kiinnostavasta tapauksesta (ratkaisu tai kokeilu), jolla haastetta on jo ratkottu sekä avausseminaarista saatu ajatus tai idea.

Ideamyllystä alkuvauhtia

Työskentely sai intensiivisen alun ideamyllystä, joka toteutettiin ryhmissä: kahden nopean kierroksen aikana ryhmäläisten oli tuotettava ideoita Master Class -haasteiden ratkaisemiseen. Tavoite oli löytää konkreettisia, toteutettavia ideoita kuten palveluratkaisuja tai uusia toimintamalleja – uudet lakiehdotukset julistettiin kuitenkin pannaan. Ideoinnin jälkeen samantyyppiset ehdotukset poimittiin yhteen ja parhaat, jatkotyöstettävät ideat valittiin äänestämällä.

Yhteiskehittäminen ja co-creation canvas

Iltapäivällä ryhmät tutustuivat yhteiskehittämisen työtapoihin sekä masterclassilaisten työvälineeksi luotuun co-creation -kanvukseen. Tutustumisen jälkeen alkoi tekeminen, ja illaksi jokainen ryhmä loi oman ideansa pohjalta ensimmäisen ratkaisuproton. Ensimmäinen pitch pidettiin heti: yleisönä osallistujat ja raatina mentorit.

Tvärminnen merivesi viilensi tiiviin työskentelyn jälkeen.

Kokeilukulttuuria ja prooffaamista

Toinen työpäjäpäivä käynnistyi alustuksella kokeilukulttuurista. Alustuksen jälkeen siirryttiin taas tuumasta toimeen. Edellisenä päivänä kehitetyn ratkaisuproton työstämistä jatkettiin itse kokeillen eli prooffaten: protoille etsittiin mahdollisia käyttäjiä, kumppaneita ja asiakkaita, joita haastateltiin heti puhelimitse ja sähköpostitse. Mentorien verkostot olivat ryhmille arvokasta pääomaa. Prooffausten perusteella ratkaisuehdotuksia iteroitiin eli työstettiin eteenpäin iltapäivän uutta pika-pitch-show'ta varten.

Tunnelmia työpajan päätteeksi:

”Paljon uusia ideoita ja uudenlainen työskentelytapa, mikä oli virkistävää. Hyvä, energinen, riittävän heterogeeninen porukka.”

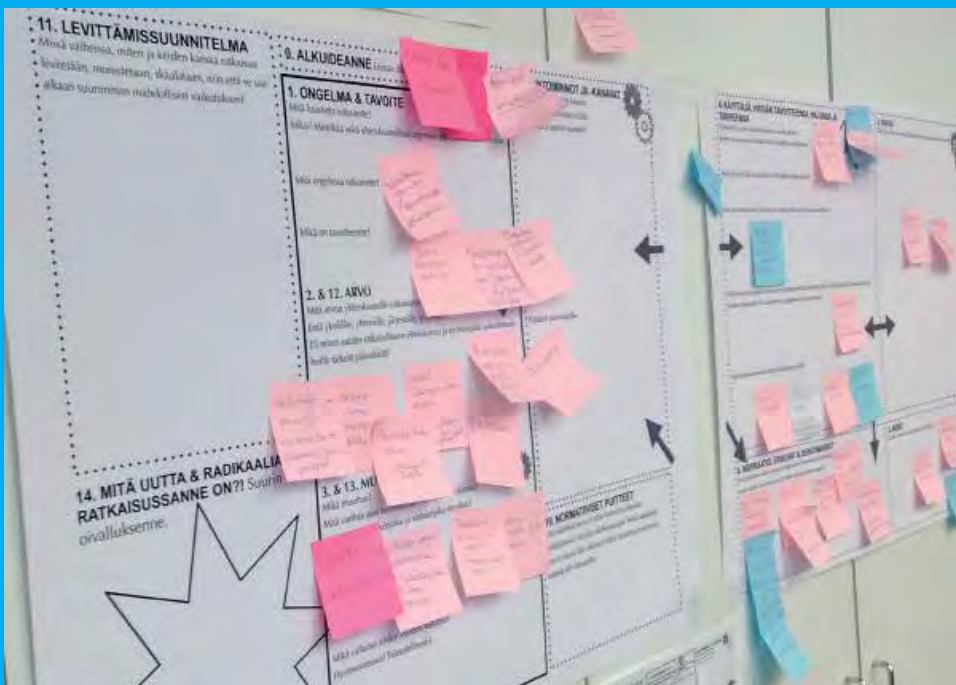
”Ryhmä ja missio innostaa nopeampaan päätöksentekon ja ratkaisukeskeiseen toimintaan.”

”Master Classin ajatus kokeilemisesta ja idean jalostamisesta on ollut minulle erittäin tervetullut ajattelumallin muutos.”

SOLVE

KOHTI RATKAISUA

”Master Class on lisännyt uskoa siihen, että laajastakin haasteesta ja suurella ryhmäkoolla saa oikeasti tiivistettyä jotain konkreettista. Lisäksi Master Class on aktivoinut ideoimaan ja kehittämään.”

Kohti ratkaisua!

Iterointia ja prooffausta

Tvärminnen intensiivityöpajan jälkeen ryhmät siirtyivät itsenäiseen, mentorien tukemaan työskentelyyn. Konsepteja kehitettiin, iteroitiin ja prooffattiin ennen ohjelman lopussa odottavaa päätöspitchausta. Ideoita kehitettiin muun muassa lukiolaisten kanssa Vuosaassa, KELAn asiakkaita ja henkilökuntaa konsultoiden sekä 4H-yhdistyksen ja Helsingin kaupungin kanssa. Kaikki ryhmät keskustelivat ratkaisuehdotuksistaan lukuisten eri sidosryhmien ja potentiaalisten kumppanien kanssa.

Toinen työpaja: jatkokehitysklinikat

Toukokuun alun työpaja LähiTapiolassa toi ryhmät ja mentorit jälleen yhteen. Ryhmillä tuli olla nyt valmiina ja jaettavissa heidän ratkaisunsa ydin tiivistettynä nimeen ja kolmeen lauseeseen, ryhmän suurimmat oivallukset Tvärminnen työpajan jälkeen sekä kuvaus edellisten viikkojen vierailukohteista, benchmark-esimerkeistä, prooffaustavoista ja sparrausavusta. Lisäksi ryhmillä tuli olla tarkkoja kysymyksiä kullekin sparrausklinikalle.

Pitch – 7 minuutin tähtihetki

Miten näyttää maailmalle ja käyttäjille, että konseptilla on merkitystä maailmalle ja käyttäjille?

Ryhmät saivat Demokselta ohjeita pitchin valmisteluun ja harjoitteluun: Ruokkikaa yleisönne mielikuvitusta. Käyttäkää mahdollisimman paljon visualisointeja (videoita, dramatisointeja, valokuvia, piirroksia, infografiikkaa), ja mahdollisimman vähän selittävää tekstiä niiden kanssa. **Jääkää mieleen!** Jos näytätte kalvoja, **korkeintaan 6 kalvoa**. Jos niitä on enemmän, teidän on todella mietittävä, miksi se on tarpeen.

Uskokaa asiaanne ja näyttäkää **innostuksenne**. Nauttikaa!

Mentorit mukana loppukirissä

Ratkaisuehdotuksia viimeisteltiin ennen viimeistä pitch-tilaisuutta mentoriklinikoilla. Yliopiston ja Helsingin kaupungin uusi yrittäjäyspaja Helsinki Think Company oli luonteva kohtaamispaikka yritysideoita ratkaisuehdotusten työstämiseen.

Ryhmien tavoite oli työstää konkreettisesti toteutettavissa olevat ratkaisuehdotukset: ryhmiä kannustettiin edelleen tapaamaan ja konsultoimaan potentiaalisia kumppaneita yksityiseltä, julkiselta ja kolmannelta sektorilta.

Kaikille ryhmille kolme klinikkakäyntiä

Resurssiklinikka:

rahoitus ja kumppanuudet

Palveluotoiluklinikka:

palvelun ytimen kirkastaminen ja käyttäjien tavoittaminen

Skaalauslinikka:

Miten palvelustanne tulee 2000-luvun hyvinvointiyhteiskunnan uusi neuvola, urheiluseura tai työeläkejärjestelmä?

SHARE

RATKAISUJEN JAKAMINEN

”Toivottavasti projekti ei lopu tähän, kun on kerran hyvät ideat valmiina. Olisin valmis viemään projektia käytäntöön asti.”

Kuusi ryhmää, kuusi ratkaisua, kuusi pitchiä

Ideat esiin ja kokeiluun

Master Class perustuu avoimuuteen ja kokeiluun. Omia ajatuksia, ideoita ja ahaa-elämyksiä työstettiin alusta lähtien yhdessä muiden kanssa: ”joo, ja” -metodilla varmistettiin ideoiden tyrmäämisen sijaan niiden kehittäminen eteenpäin.

Työpajoissa, ryhmätöissä ja mentoroinneissa kehitetyt ideat haastettiin koko prosessin ajan julkisesti: mielipiteitä, kommentteja, risuja ja ruusuja haettiin potentiaalisilta asiakkailta, käyttäjiltä, yhteistyökumppaneilta ja muilta sidosryhmiltä.

Pitchausta tulikokeessa

Ratkaisut kehitettiin yhdessä ryhmän ja mentorien kanssa ajatuksia jalostaen. Tulokset ja huolella hiotut konseptit tuotiin suuren yleisön eteen ratkaisuehdotusten tulikokeessa, pitch-illassa 15.5.2013. Kutsuvieraiden joukossa oli ryhmien yhteistyökumppaneita ja esikuva-projekteja sekä muuta yliopistolaisten ja masterclass-osallistujien toiminnasta kiinnostunutta aktiivista ja keskustelevaa yleisöä.

Kuusi ryhmää, kuusi ratkaisua

Kuusi ryhmää vakuutti yleisön vuorollaan oman ehdotuksensa merkittävydestä hyvinvointipalveluiden ja -mallin säilymiseksi ja uudelleen järjestämiseksi.

Ehdotuksissa käsiteltiin muun muassa osa-aikatyön lisäämistä, nuorten kannustamista töiden löytämiseen, hyvinvointipalveluiden selkiyttämistä ja kehittämistä, nuorten asunnottomuutta ja syrjäytymiskierrettä, paikallisyhteisöjen voimaannuttamista sekä eri toimijoiden yhteistyötä viheliäisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Kaikki ratkaisuehdotukset pureutuivat tehtävänannon mukaisesti ohjelman alussa määriteltyihin Master Class -haasteisiin:

- **Miten saamme yhteiskunnan kaikki resurssit käyttöön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi?**
 - **Kuinka vahvistamme kaikkien toimijoiden vastuuta hyvinvoinnista?**
 - **Miten luomme yhdessä uusia toimintamalleja hyvinvointipalveluiden järjestämiseksi?**
-

Keko-kotien

ratkaisu tarttuu nuorten syrjäytymiseen ja asuntopulaan. Ratkaisussa yhdistyvät KEKO-Palveluiden tuottama yhteisöllisen ja tuetun asumisen palvelu, joka antaa syrjäytymisvaarassa olevalle nuorelle mahdollisuuden kiinnittyä yhteiskuntaan, sekä KEKO-Asuntojen vetämä pääkaupunkiseudun tyhjillään olevien kiinteistöjen remontointi asumiskäyttöön. Nuorta aktivoidaan omaan kotiympäristöön liittyvien asioiden hoitamiseksi, ja nuoria auttamassa ovat oman syrjäytymiskiarteensa katkaisseet vertaismentorit ja sosiaaliset talkkarit. Palvelu tuo resurssit tehokkaampaan käyttöön sekä kiinteistöneliöiden tehokkaamman käytön että nuorten syrjäytymiskiirteen katkaisemisen kautta.

Byrocra

tarttuu työllistämisen byrokratiaan ja kannustinloukuista selviämiseen. Byrocra auttaa työntekijöitä ja -antajia löytämään toisensa: yritys hoitaa työllistämiseen liittyvät hallinnolliset työt työnantajan puolesta ja toisaalta auttaa asiakkaitaan sosiaaliturvan ja työntekemiseen liittyvien kysymysten selvittämisessä.

Palvelu auttaa työntekijöitä työmarkkinoille osa-aikaisen työn kautta. Fokuksessa ovat koulutetut työntekijät, joille osa-aikainen työ on joko ponnahduslauta täysipäiväiseen työhön tai toisaalta jostakin syystä ainoa mahdollinen työnteon muoto. Byrocra tuo palvelullaan koulutetun työvoiman resurssit paremmin käyttöön tekemällä osa-aikaisen työllistämisen ja työllistymisen helpoksi ja houkuttelevaksi Byrocra on yhteiskunnallinen yritys, jonka yrityksiltä perimällä kiinteällä tuntihinnalla katetaan yrityksen kulut ja työntekijän palkka ilman voiton maksimointia.

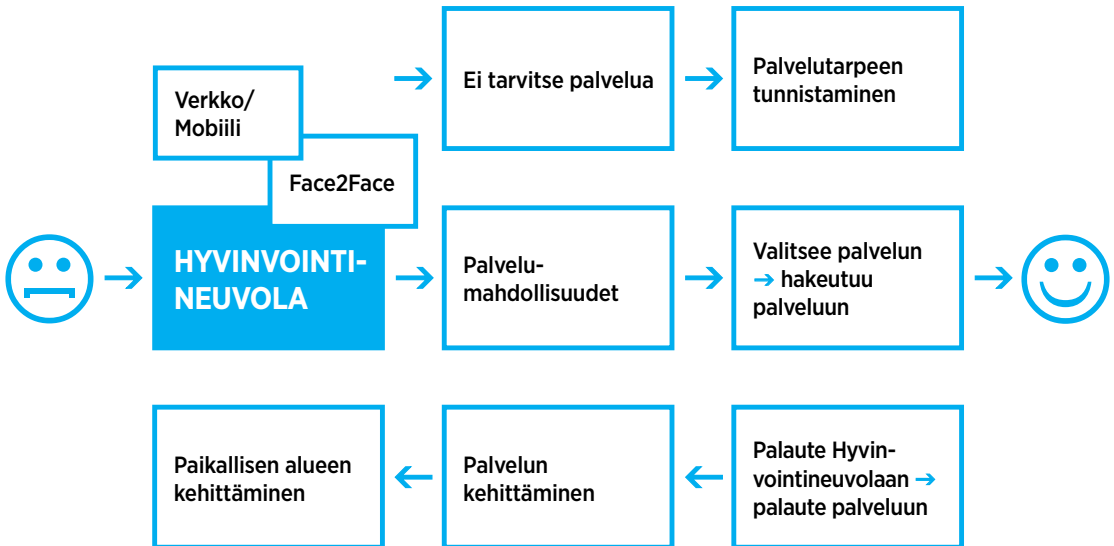
Raati:

Palkittu ehdotus, KEKO-kodit, on konkreettinen ja toteutettavissa isossakin mittakaavassa. Ehdotus on innovatiivinen, ja siinä yhteiskunnallisten toimijoiden roolit on ajateltu jaettava arvoa luovalla ja kestävästä hyvää yhteiskuntaa rakentavalla tavalla, taloudelliset edellytykset ja rahoitusmalli huomioiden.

Hyvinvointineuvola

vastaa hyvinvointipalvelujärjestelmän pirstaleisuuteen tuomalla eri sektorien tuottamat palvelut ja niiden tarvitsijat yhteen ”yhden luukun palvelumallilla”. Neuvolan moniosaavat tiimi neuvoo tulijaa alueen hyvinvointipalveluiden käyttämisessä ja välittää samalla asiakkaiden kokemuksia palvelutuottajille palveluiden kehittämiseksi. Neuvola jalkautuu paikkoihin, joissa ihmiset muutenkin liikkuvat. Neuvolaan tulijan ei tarvitse pelätä leimautumista ja apua on helpompi hakea kuin viranomaisilta. Mahdollisemman aikaisessa vaiheessa haettu apu säästää resursseja ja samalla olemassa olevat resurssit saadaan tehokkaampaan käyttöön – inhimillisen hyvinvoinnin lisääntymistä unohtamatta.

AVAINTOIMINNOT JA -KANAVAT

Hyvä työ

tuo paikalliset yritykset ja nuoret työntekijät yhteen. Ensimmäisiä työkokemuksia keräävät nuoret saavat yrityksiltä ja yhteisöiltä työtarjouksia tai keksivät työtehtävät itse – Hyvä työ maksaa toteuttavissa olevista tehtävistä nuorille palkkaa ja antaa työtodistuksen. Palvelu rahoitetaan yritysten ja yhteisöjen yhteiskuntavastuun toteuttamiseen suunnatuilla lahjoituksilla. Nuoria puolestaan kannustetaan sekä työntekoon että aktiivisuuteen oman lähiympäristönsä puolesta, kun itse löydetyn työtehtävän tekeminen luo yhteistä arvoa koko yhteisölle.

Kylävoiman

ratkaisuehdotuksessa paikallisyhteisöjen resurssit kootaan yhteen yhteisen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Konsepti tuo lähiyhteisöjen ihmiset keskustelemaan alueen asioista ja tekemään tarvittavia muutoksia ja parannuksia vapaaehtoisesti. Kylävoima haastaa ihmiset huolehtimaan yhteisestä ympäristöstään yhdessä toimien ja kokoaa ihmisten (vapaaehtoistyö- ja osaamis) resurssit tehokkaaseen käyttöön. Kylävoima selvittää toiminnan tarpeet, kokoaa tekijät sekä koordinoi ja konsultoi tapahtumia ja tekemistä.

Y5

yhdistää eri sektorien toimijat puhumaan keskenään samaa kieltä: yliopistot, yritykset, yhteisöt, yksilöt ja yhteiskunta kokonaisuutena ratkaisevat monimutkaiset ja viheliäiset ongelmat – ilman yhteistä kieltä ja toimintatapoja se on hankalaa. Y5 mahdollistaa yhteisten ratkaisujen löytämisen ja yhteiseen tavoitteeseen pääsemisen: perinteisiin fasilitoinnin menetelmiin yhdistetään konfliktinratkaisu- ja kokeilukulttuurin menetelmiä. Y5 uskoo, että resurssit saadaan parhaaseen käyttöön, kun eri toimijat tavoittelevat samaa päämäärää yhteistä kieltä puhuen. Y5 myös yhdistää yksilöitä, julkista ja yksityistä sektoria uudella tavalla yhteiseen vastuuseen ongelmien ratkaisemiseksi.

”Kylävoima on vastavoima kuntakartan muutoksen ja vallan keskittymisen seurauksena uhkaavalle kyläidentiteetin ja lähiyhteisön vastuun katoamiselle.

Innostamme Big Society -ajattelun hengessä lähiyhteisön toimijoita ja kansalaisia keksimään ratkaisuja paikallisiin haasteisiin.”

Kansainvälisiä kokemuksia hyvinvointimalleista

LähiTapiolan yhteiskuntavastuu-stipendillä palkittu Keko-kodit tutustui Hollannin hyvinvointimalliin palkintomatalla elokuussa 2013.

Hollannin malli herättää mielenkiintoa: yksityiseen vakuuttamiseen perustuva terveydenhuoltojärjestelmä syntyi vuonna 2006. Hollannin haasteet ovat Suomessa tuttuja. Väestö vanhenee ja nykyisen hyvinvointimallin rakenteet ja toimintamallit piiputtavat. Uudistuksen taustalla olivat terveydenhuollon kustannusten nousu jopa yli 10 %:n vuosivauhtia sekä hoitojonot. Nyt jokainen hollantilainen on vakuutusyhtiön asiakas, ja terveydenhuollon palvelut rahoitetaan vakuutusyhtiöiden kautta. Keskiössä on asiakkaan päätösvalta, laatu ja tasa-arvo, eikä kuilua julkisen ja yksityisen sektorin välillä enää ole. Kustannusten on arvioiden mukaan sanottu jo kääntyneen laskuun.

Keko-kodit sai matkalta tosielämän mentorointia ja arviot ratkaisuehdotuksen toimivuudesta kiinteistösijoittamisen näkökulmasta vakuutusyhtiö Achmeasta. Matkalla tutustuttiin myös uusia ratkaisuja sosiaalisiin ongelmiin ja ympäristöhaasteisiin etsiviä hollantilaisiin toimijoihin. Ajatuksia saatiin sosiaalisia innovaatioita jalostavassa ajatushautomo **Kennislandissa** sekä uutta liiketoimintaa joukkoistamiseen tukeutuvilla innovaatioprosesseilla synnyttävässä yrityshautomo **Enviussa**.

Myös yliopistot ovat tärkeitä toimijoita hyvinvointipalveluiden kehittämisessä. **Amsterdam Centre for Entrepreneurship (ACE)** on neljän korkeakoulun yhteinen monitieteinen yrittäjyyskeskus, joka palvelee yrittäjyydestä ja oman tekemisen yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta motivoituneita opiskelijoita ja tutkijoita

Palkintomatalla Keko-kodit eli Mia Haglund, Julia Jousilahti, Heikki Luoto, Mia Malin, Anna-Christina Martin-Mäkipaja ja Annastiina Vartiainen. Mukana myös Anu Pylkkänen ja Jari Sundström LähiTapiolasta sekä Pia Dolivo ja Jenni Koistinen Helsingin yliopistosta.

TULEVAISUUDEN

MASTER CLASS

” Seuraavalla kerralla vahvasti poikkitieteellinen Master Class – niin muutetaan yhteiskuntaa. Olen mielelläni mukana, ideoimassa tai kannustamassa.”

Kohti uutta Master Class -ohjelmaa

Kiitos Master Class 2013!

Onnistuivatko masterclassilaiset ratkaisemaan hyvinvointiyhteiskunnan haasteita? Löytyykö ryhmien ehdotuksista sellaista ajattelua ja oivalluksia, joilla maailma muuttuu? Eteneekö Byrocrac, Kylävoima, Y5, Keko-kodit, Hyvän työ tai Hyvinvointineuvola toteutukseen?

Hyvä yhteiskunta Master Class 2013 -ohjelman virallinen päätöstilaisuus pidettiin toukokuussa 2013. Oppimisen, kokeilun ja kehittämisen prosessi jatkuu niin pitkään, kuin osallistujat jatkavat työskentelyä tai antavat ideansa muiden innostuneiden jatkotyöstettäväksi. Muutama ryhmä haki tukea ideansa toteutukseen LähiTapiolasta ja ryhmien ratkaisukonsepteja on pohdittu ja ideoita kierrätetty Helsinki Think Companyssa, jonka toiminnasta – yliopistolaisesta yrittäjyydestä – osa masterclassilaisista on innostunut.

Ohjelma vaati osallistujiltaan paljon: systeemisen tason ongelmien hahmottamista, eri viitekehysten välillä sukkelointia, aktiivista tiedonhankintaa ja prosessointia vuorovaikutuksessa muiden kanssa, luovuutta ja innovointikykyä (uudet ideat!), unohtamatta pitkäjänteisyyttä ratkaisuehdotusten kehittämisvaiheessa.

Masterclassilaiset vakuuttivat kerta toisensa jälkeen osaamisellaan, ajattelullaan, näkemyksillään ja innostuksellaan. Ohjelman joka vaiheessa mukana olleet mentorit antoivat osallistujien käyttöön niin osaamisensa, verkostonsa kuin kannustuksensa.

Vielä kerran kiitos osallistujille, mentoreille, sparraajille ja kanssatekijöille! Ja uudet tekijät: tervetuloa kehittämään ja jatkamaan työskentelyä ensimmäisen Master Classin puitteissa syntyneiden ideoiden parissa!

Master Class 2014

Kaikki ensimmäisestä Master Classista opittu on käytössä uuden suunnittelussa. Tekijöilleen ohjelma oli inspiroiva yhteisen arvon projekti: osallistujien käyttöön saatiin laajasti sekä Helsingin yliopiston että LähiTapiolan osaamista. Prosessi tarjosi osallistujille sitä, mitä luvattiin: uusia näkökulmia hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden rakentamiseen, uuden työskentelytavan sekä laajan verkoston asiasta kiinnostuneita kollegoita, vertaisia ja mentoreita.

Monitieteisen otteen vahvistaminen, entistä laajempien verkostojen rakentaminen sekä vielä vahvempi tuki ideoiden kehittämiseksi ja toteuttamiseksi otetaan tulevissa Master Class -ohjelmissa yhä paremmin huomioon.

Tervetuloa mukaan tulevaisuuden Master Class -ohjelmiin!

Palautetta osallistujilta

- Ajankohtainen yhteistyöhanke
- Todella opettavaista, vaikkakin hektistä.
- Mielenkiintoinen konsepti ja innostavat ihmiset
- Mielenkiintoiset ja inspiroivat työskentelytavat. Paljon hyviä tyyppejä.
- Kiihkeä tempo, innostunut tunnelma, hyvää väentämistä ja ideointia. Paljon parempi kuin mitä odotti :)
- Tekemisen meininki ja mikrotason kokeiluiden tärkeys. Monella oli hyvässä mielessä käytännönläheinen asennoituminen suuriin rakenteellisiin asioihin.
- Loistavaa. Ehkä tehokkuutemme perustui Master Classiin valikoitumisen, metodologis-organisatoristen puitteiden sekä oikeiden, haastavien ja yhteiskunnallisesti merkittävien ongelmien ratkaisemisen innostavuuteen.
- Tiivis työskentely onnistumisineen ja erehtymisineen Tvärminnessä oli parasta Master class -ohjelman aikana.
- Oli hieno tutustua uusiin ihmisiin ja oppia asioita joita ei koskaan oppisi muuten opinnoissa.
- Toivottavasti projekti ei lopu tähän, kun on kerran hyvät ideat valmiina. Olisin valmis viemään projektia käytäntöön asti.
- Master Class on lisännyt uskoa siihen, että laajastakin haasteesta ja suurella ryhmäkoolla saa oikeasti tiivistettyä jotain konkreettista. Lisäksi Master Class on aktivoinut ideoimaan ja kehittämään.
- Master Class on ollut rankimpia mutta toisaalta antoisimpia ryhmätyökokemuksia, joissa olen ollut mukana. Olisin toivonut, että olisimme päässeet palvelussamme vielä pidemmälle, mutta toisaalta nythän on mahdollisuus jatkokehittää ideaa yhdessä luotujen kontaktien kanssa. Ohjelma on ollut hyvä, kesto sopivan pitkä. Master class on kokonaisuudessaan ollut erittäin hyvin järjestetty, ja koen, että osallistujiin on satsattu vahvasti.
- Näen, että oli arvokasta olla mukana tässä ohjelmassa sen tarjoamien upeiden verkostoitumismahdollisuuksien vuoksi. Kiitos, että mahdollistitte näin monen eri sektorin toimijan yhteistyön ja osaamisen yhdistämisen!

Master Class Hyvä yhteiskunta 2013

VTK Eero Aalto, tutkimusassistentti, Helsingin yliopisto
 VTM Olli Alanen, tutkija, Diakonissalaitos
 Valtiot. yo. Salla Anttila
 VTK Panu Autio
 VTK Mia Haglund
 Jukka Heikkinen, Liiketoimintajohtaja (pääkaupunkiseutu, Helsinki), LähiTapiola
 VTK Jenni Henriksson, palveluneuvoja, IAET-kassa
 HuK Heidi Hirvonen, projektikoordinaattori, Osaavat naiset -hanke
 HuK Janne P. Hukkinen, Engagement Designer, Elmer Racing
 VTK Julia Jousilahti, avustava asiantuntija, Sitra
 YTM Anne-Maria Karjalainen, lehtori, Lahden diakonian instituutti
 VTM Ilona Koto, System Specialist, Digia Oyj
 VTM Anna Kuokkanen, tohtorikoulutettava, Helsingin yliopisto, tutkija, Työterveyslaitos
 VTM Ilkka Kärrylä, viestintäharjoittelija, KreabGavinAnderson Oy
 Veera Lammi, Yksikönjohtaja (Espoo), LähiTapiola
 HuK Otto Lehto, sihteeri, BIEN Finland – Suomen perusturvaverkosto, jäsen,
 Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden hallitus
 VTM Kirsi Lohtander, tiedottaja, Kalliolan setlementti
 TK Heikki Luoto
 VTM Maija Majamäki, projektisuunnittelija, Helsingin yliopisto
 Ympäristöinsinööri Mia Malin, projektisuunnittelija, Helsingin kaupungin ympäristökeskus
 KTM Anna-Christina Martin Mäkipaja, amanuenssi, Helsingin yliopisto
 VTK Laura Miettinen, harjoittelija, THL
 KTM Niina Niemi, Corporate and Youth Employment Program Manager, Plan Finland
 Valtiot. yo. Kalle Nieminen, avustava asiantuntija, Sitra
 Oona Paasolainen, Yhteispäällikkö (pääkaupunkiseutu, Helsinki), LähiTapiola
 FM Kirsi Ruhanen, toiminnanjohtaja, Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto HYOL ry
 Tuomas Räsänen, Liiketoimintajohtaja (Pirkanmaa, Tampere), LähiTapiola
 Sari Seitsalo, Markkinointipäällikkö (Pirkanmaa, Tampere), LähiTapiola
 ETM Riikka Sievänen
 VTK Jonas Sjöblom
 VTM Heta Tarkkala, tohtorikoulutettava
 Minna Tarvainen, viestintäsuunnittelija (Jyväskylä), LähiTapiola
 Toimitusjohtaja Eero Tiainen, Extempore Oy
 Oikeust. yo. Elisa Tuomi
 VTM Annastina Vartiainen, lastensuojelun sosiaalityöntekijä, Helsingin kaupunki
 VTM Sampo Varjonen, tutkija, THL
 VTM Minna Viuhko, tutkija
 Lauri Väisänen

Master Class Hyvä yhteiskunta 2013

3 kuukautta
44 nuorta osaajaa
11 mentoria 26 organisaatiota
1 avoin seminaari
9 seminaaripuhujaa 1 entinen pääministeri
6 ryhmää 1 avantouintimahdollisuus
3 workshop-päivää
15 mentorointisessiota
18 resurssiklinikkaa
6 ratkaisuehdotusta
1 pitch-show 1 matka Hollantiin
blogi
uutiset
facebook
**Lukematon määrä
oivalluksia ja uusia
ajatuksia!**

Kiinnostuitko?

Helsingin yliopisto, yhteiskuntasuhteet:

Yhteyspäällikkö Pia Dolivo, 050-5951209
 Asiamies Tanja Remes, 050-4150286
 (Asiamies Jenni Koistinen perhevapaalla)
 Koordinaattori Riikka Mäntyniemi, 050-3175408
 etunimi.sukunimi@helsinki.fi

LähiTapiola

Johtaja, edunvalvonta ja vastuullinen yritystoiminta,
 Anu Pylkkänen
 Asiantuntija, yhteiskuntavastuu, Anni Korhonen
 etunimi.sukunimi@lahitapiola.fi

Jatka keskustelua

#hyvayhteiskunta

Tutustu

<http://blogs.helsinki.fi/masterclass>

Tietoa ohjelmasta, osallistujien
 blogipostaukset, materiaalipankki,
 ratkaisut.

www.facebook.com/groups/hyvayhteiskunta2013

tietoa ohjelmasta ja aiheista sekä
 keskustelua.

Lue lisää

Yliopiston verkkouutiset:

www.helsinki.fi/ajankohtaista,

Yliopisto-lehti ja Liekki-utiskirjeet sekä

LähiTapiolan verkkosivut ja vuosikertomus